

L'Esc.- Com va ser que les fàbriques pleguessin?

C.X.- Bé, mireu, va venir el temps en què tot es va modernitzar i el peix gros es va menjar el petit... i tothom va anar plegant. Nosaltres anàvem fent, fins que va morir el meu marit.

L'Esc.- Recordeu els preus d'aquells temps?

C.X.- No ho recordo pas, però més endavant em penso que veníem els jerseis a 25 o a 50 ptes.. Jo no m'encarregava pas dels preus, tallava, cosia, junt amb les treballadores i no pas només a estones, sinó que feia tot el jornal. Els patrons els feia tots jo, tenia una fusta que em posava a la falda, per no estar tanta estona dreta, i allà ja hi tenia totes les mides dibuixades, ho tenia tot senyalat, i amb l'ajuda del centímetre ho tallava.

L'Esc.- Teníeu botiga?

C.X.- No, no teníem botiga. Teníem bons clients com en Miquel Sabadí, el Sastre d'Albons... ells ens venien el gènere de punt per tot arreu, així és que a casa, només veníem als amics i veïns, res d'importància.

L'Esc.- Quines indústries hi havia a L'Escala?

C.X.- Només el gènere de punt i el salat, res més. També hi havia alguna modista que tenia noies a cosir, com la Maria Brugués, la Sofia, més enrera hi havia hagut la Serafina, que era l'àvia d'en Xiquet, més tard hi va haver la Marina Altrachs, en Pere Sastre... i molt més enrera en Pepito Esparter.

L'Esc.- Quin horari feïeu a la fàbrica?

C.X.- Les vuit hores reglamentàries. Aquest horari ja el seguïem a Regencós, on per plegar ens regíem amb les sirenes de les fàbriques de suro de Palafrugell.

Abans, a la fàbrica de l'oncle Ximinis, recordo que començaven a les sis del matí i plegaven a les 7 del vespre, i guanyaven (ho sé perquè hi vaig anar una temporada ja que les meves amigues també hi anaven) un ral o 35 cèntims al dia. A les 12 anaven a dinar, a la una hi tornaven i a les quatre tenien mitja hora per berenar.

L'Esc.- I quan no treballàveu, amb què us distreïeu?

C.X.- Doncs mireu, els dies de festa, anàvem a passejar amb les criatures, feïem alguna volteta amb els amics, en Quimet i la Tereseta de Ca l'Adela tenien la botiga oberta i allà a la vorera parlàvem una estona... i després cap a casa. Es pot dir que vàrem ésser els primers turistes, ja que anàvem a sopar a vora mar, feïem excursions amb barca fins a Empúries i a vegades fins a Begur. però de cafè, bar... res d'això! Treballar, treballar i treballar, els diumenges a missa i a la tarda depèn de què hi hagués.

L'Esc.- Què ens podríeu explicar de la "Cargolera"?

C.X.- Era el centre catòlic, i hi vam gaudir molt els joves de llavors. Mireu, a l'estiu, cada diumenge tocaven sardanes, al vespre, amb orquestres bones, eh?, a la plaça de l'ajuntament, ja que la "Cargolera" era allà on viu la Marianita. Se n'encarregaven en Jaumet Carreras, la Miquela, la seva dona, i els seus nois. També feien teatre d'aficionats, ho feien molt bé, eren molts. Ara bé, les obres eren o de nois o de noies, mai es barrejaven... Algunes coses estaven molt bé, feien molta gràcia... Recordo en Rafel Callol, que en sabia molt, i en Quimet Simon... i d'altres. Els diumenges al vespre sempre hi havia una cosa o altra. Els homes anaven al cafè allà mateix, a l'estiu amb taules al carrer. I sabeu per què en deien la "Cargolera"? doncs perquè tots els homes que anaven a rosari i a les funcions de l'Església, que llavors eren molts, s'estaven al cafè i quan tocaven les campanes s'aixecaven i entraven a l'Església. I quan sortien de l'Església, doncs feien igual, tots al cafè...

L'Esc.- I feien ball?

C.X.- No, ball no, el que recordo que feien era la sardana del ram, el noi regalava un ram a la noia amb qui ballava la sardana. Hi vam gaudir molt...

L'Esc.- Què és el que més us agrada de L'Escala?

C.X.- Tot! Però mireu, quan passo cap a Can Guinya m'hi encanto. I a la Punta també. No hi ha pas res més bonic que això! Jo sóc molt escalenca, molt...

